

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 30.12.2003
KOM (2003) 840 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

**om fastställande av riktlinjer för andra omgången av gemenskapens initiativ Equal
rörande
transnationellt samarbete för att främja nya sätt att bekämpa alla former av
diskriminering och ojämlikheter i förbindelse med arbetsmarknaden**

”Fri rörlighet för goda idéer”

1. INLEDNING

Equal är ett led i Europeiska unionens strategi för att skapa fler och bättre jobb och säkerställa att ingen nekas tillträde till dessa. Equal fungerar som gemenskaps initiativ för den Europeiska socialfonden och är ett kunskapsforum för att finna nya metoder för att nå de politiska målen i den europeiska sysselsättningsstrategin och i processen för social integration. Equal skiljer sig dock från de vanliga programmen inom Europeiska socialfonden genom att det också fungerar som ett försökslaboratorium för utveckling av nya sätt att bekämpa diskriminering och ojämlikhet på arbetsmarknaden. Genom Equal presenteras exempel på goda lösningar när det gäller dessa nyskapande metoder; med betoning på aktivt samarbete mellan medlemsstater, så att de mest positiva resultaten antas och delas över hela EU.

Utvidgningen av Europeiska unionen har för närvarande gått in i sin slutfas, och alla de tio nya medlemsstaterna kommer från och med den 1 januari 2004 att delta i Europeiska socialfonden och Equal. Det sistnämnda löper i två omgångar, varav den andra kommer att inledas 2004. Detta betyder att den andra omgången av Equal kommer att omfatta hela EU:s territorium och inbegripa 27¹ program.

Europeiska unionen har en integrerad strategi för att bekämpa diskriminering baserad på kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller tro, funktionshinder, ålder och sexuell läggning. Equal-initiativet, med inriktning på arbetsmarknaden, är ett led i den strategin och stöder strävandena att bekämpa all diskriminering på dessa grunder.

2. SYFTET MED DETTA MEDDELANDE

De principer och den uppbyggnad som kännetecknar Equal, dvs. partnerskap med delaktighet, transnationalism, mainstreaming, nyskapande metoder och ett tematiskt angreppssätt, har visat sig mycket effektiva som styrmedel när man vill anlägga ett holistiskt perspektiv på nackdelar och diskriminering, och kommer även att kunna användas i den andra omgången. I detta meddelande beskrivs några av de tidiga resultaten av arbetet inom Equal och några lovande lösningar som redan kan ingå vid utarbetandet av nya metoder för att bekämpa diskriminering och ojämlikhet på arbetsmarknaden. Här blickas också framåt mot den andra omgången av Equal, genom att initiativets principer och uppbyggnad bekräftas, samtidigt som det administrativa genomförandet förenklas för att främja effektiviteten.

3. PARTNERSKAP OCH DELAKTIGHET

På detta tidiga stadium är partnerskapen det som är den mest synliga framgången med Equal. Målet med Equal-partnerskapen är att föra samman aktörer som kan samarbeta i ett utvecklingspartnerskap och utveckla ett integrerat sätt att angripa de mångfasetterade problemen med diskriminering, genom att förena sina ansträngningar och resurser för att hitta nyskapande lösningar på problem och mål som de definierat gemensamt.

---

¹ Belgien och Förenade kungadömet har inrättat två gemenskapsinitiativprogram.

Detta kräver att ett stort antal olika involverade aktörer; de som deltar i genomförandet av aktiviteter bör också ta del i beslutsprocessen på grundval av ett gemensamt överenskommet (och skrivet) arbetsprogram, som omfattar partners från andra medlemsstater.

Equal-partnerskap för samman inbördes mycket olika grupper, varav många inte har samarbetat tidigare, och kombinerar kompetens och resurser från en mängd olika samhällsaktörer. Detta bekräftas av den stora spridningen i typen av deltagande organisationer, och det är särskilt tillfredsställande att ett av tre utvecklingspartnerskap leds av en icke-statlig organisation.

	Rättslig ställning för den styrande parten i utvecklingspartnerskapet		Alla partnerorganisationers rättsliga ställning	
	Antal utvecklingspartnerskap	%	Antal partners	%
Icke vinstdrivande privat organisation (inklusive icke-statliga organisationer)	423	33	3,831	28
Offentlig organisation	422	33	4,395	32
Privat organisation	295	23	3,694	27
Halvoffentlig organisation	72	6	563	4
Arbetsmarknadens parter (fackförening, förbund)	40	3	880	6
Utan rättslig ställning	22	2	321	2
Kooperativ	11	1	133	1
Totalt	1,285	100 %	13,817	100 %

Utvecklingspartnerskapens sammansättning och samarbetet inom dem är faktorer som har stor betydelse för deras framgång, vilket kombinerat med aktivt deltagande av personer som är utsatta för diskriminering eller ojämlika villkor har gett partnerskapen en ny dynamik. Erfarenheter från tidigare gemenskapsinitiativ visade att framgången berodde mycket på att partnerskapsförhållandet fungerade. Men ett sådant samarbete behöver tid för att kunna utvecklas. I Equal har det därför i den första fasen – *fas 1* – avsatts särskild tid och speciella resurser för denna dialog. Det har visat sig vara av yttersta vikt att det där ges utrymme för att reflektera över tidigare erfarenheter, särskilt i andra medlemsstater, finna och ingå avtal med transnationella partners, motta potentiella bidrag från olika grupper, analysera styrkor och svagheter samt för att bedöma relevanta kopplingar till pågående (lokala, regionala, nationella) förändringsprocesser och nya möjligheter till nätverksarbete. På grundval av det förtroende och den dialog som byggts upp mellan olika partners under *fas 1* förtydligas vilka mål och olika roller, ansvarsområden och metoder som kan användas för att främja deras deltagande.

Erfarenheterna av den första omgången av Equal visar hur viktigt det är att initiativtagarna till ett utvecklingspartnerskap har tillräckliga resurser både när det gäller finansiella medel, tid och verktyg, för att kunna diskutera fram en gemensam analys av problemet och en

sammanhängande strategi för utveckling och utprovning av nyskapande metoder. Förutsättningen för ett effektivt partnerskap är att förtroende skapas mellan potentiella partners, särskilt sådana i andra länder (vilket medför resor till andra medlemsstater), och att de förpliktar sig att delta. Det står också klart att den dynamik som skapas med denna dialog och genomförandet av det avtalade arbetsprogrammet inte får bromsas av långa administrativa förfaranden vid övergången från fas 1 till fas 2 (genomförande av arbetsprogrammet). Den tid som avdelats för fas 1 kommer i den andra omgången av Equal således att anpassas så att den fungerar som ett stöd för denna viktiga dialog, och ett uppehåll i aktiviteten mellan fas 1 och fas 2 undviks genom att man inför ett bekräftelsesteg för fas 2, något som ger utvecklingspartnerskapet ett kontinuerligt verksamhetsflöde.

3.1. God förvaltning

God förvaltning förutsätter att alla parter deltar aktivt, inte endast för att uppnå effektivast möjliga utformning och genomförande med avseende på policy, utan också för att främja och förbättra processtyrningen och på så vis bidra till en bättre integrering av Equal-resultaten i politiska åtgärder på nationell och europeisk nivå.

Equal har i sin uppbyggnad integrerat de viktigaste kännetecknen för god förvaltning, eftersom initiativet behandlar tvärgående politiska frågor och eftersom man arbetar tvärs över och överskrider de sedvanliga institutionella gränserna. Equal är ett nyskapande program, vilket betyder att det ifrågasätter etablerade sätt att hantera situationer och uppmuntrar nya och kreativa idéer. Kunskapen är baserad på erfarenheter av vad som fungerar och vad som inte gör det, där man använder systematisk utvärdering och en solid grundval för att utvärdera och sätta olika politiska åtgärder och genomförandemetoder i verket, samtidigt som man tar till vara kollegors erfarenheter och beaktar både nationella och europeiska erfarenheter.

I Equal är många av de organ som kan dra nytta av de uppnådda resultaten och erfarenheterna en del av initiativet, liksom i stor utsträckning var fallet också i Adapt och Employment². Som en följd av förberedelsefasen ingår dock ett större antal olika partners och ”potentiella användarorgan”, såsom arbetsgivarorganisationer, utbildnings- eller offentliga arbetsförmedlingsorgan eller tillväxtengagerade organisationer, nu i Equals utvecklingspartnerskap och deras verksamhet. Inte bara är partnerskapet bredare, utan alla de viktigaste berörda parterna, särskilt de personer och organisationer som direkt eller indirekt berörs av diskriminering och ojämlikhet, omfattas av hela utvecklings- och mainstreamingsprocessen.

För att säkerställa att de nya metoderna genomförs på ett hållbart sätt, även efter det att Equal-anslagen upphört, måste man dock se till att de nätverk som skapats fortsätter att existera i en eller annan form för att stödja integrationen av de nyskapande metoderna i politiken på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. Mainstreamingens räckvidd kommer således att utvidgas i den andra omgången av Equal (se Mainstreaming).

---

² Adapt och Employment var gemenskapsinitiativ som pågick mellan 1994 och 1999.

4. TEMATISK METOD

4.1. Stöd till den europeiska sysselsättningsstrategin och den sociala integrationsprocessen

För att bidra med olika innovativa metoder till arbetsmarknadspolitiken arbetade man i den första omgången av Equal med ett antal tematiska områden, som definierades med utgångspunkt i de fyra pelarna i sysselsättningsstrategin – programmets åtgärder respektive prioriteringar. Sedan dess har en översyn gjorts av den europeiska sysselsättningsstrategin och man har lagt vikten på målsättningar, prioriteringar och mål, samtidigt som man även i fortsättningen tar hänsyn till den överordnade målsättningen för nästa årtionde, nämligen att bli den mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomin i världen, en ekonomi som kan skapa en hållbar ekonomisk tillväxt med flera och bättre arbeten och större social sammanhållning.

En viktig del i denna överordnade strategi är att främja den sociala sammanhållningen. Med hjälp av den öppna koordinationsmetoden för bekämpning av socialt utanförskap inom ramarna för den sociala integrationsprocessen blir det möjligt att göra en både sammanhängande och varierad insats på nationell nivå. Politiska åtgärder för bekämpning av socialt utanförskap och fattigdom kan dels se olika ut, dels ha olika effekter på medlemsstaterna och målgrupperna. Equal bidrar också till den sociala integrationsprocessen genom att man finner nya metoder för att hantera diskriminering och ojämlikheter, som är de viktigaste orsakerna till utanförskap.

Efter att ha samrått är medlemsstaterna eniga om att inte ändra på de tematiska områden som skall behandlas i samband med den andra omgången, då de fortfarande stöder de överordnade målsättningarna om full sysselsättning, kvalitet och produktivitet i arbetet, sammanhållning och en arbetsmarknad med plats för alla, och fortsätter därför att ge sitt stöd både till sysselsättningsstrategin och till den sociala integrationsprocessen.

Det betyder att den andra omgången av Equal fortsätter med det tematiska tillvägagångssätt som fastställdes i den första omgången, med målet att vara till gagn för personer som utsätts för de huvudsakliga formerna av diskriminering (baserad på kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller tro, funktionshinder, ålder och sexuell läggning) och ojämlikhet. Alla sådana grupper skall ha oinskränkt tillträde till alla tematiska områden. I enlighet med artikel 1 i förordning (EG) nr 1260/1999³ är jämställdhet mellan kvinnor och män ett mål både för samtliga tematiska områden och för särskilda åtgärder.

Tematiska områden

- Lättare tillträde till eller återvändande till arbetsmarknaden för dem som har svårigheter att inträda eller återinträda på en arbetsmarknad som skall vara öppen för alla.
- Bekämpning av rasism och främlingsfientlighet på arbetsmarknaden.
- Möjligheter för alla att starta nya företag genom att se till att de redskap som behövs för företagsetablering samt kartläggning och utnyttjande av nya möjligheter för att skapa sysselsättning i stads- och landsbygdsområden finns tillgängliga för alla.

---

3 Rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, EGT. L 161/1, 26.6.1999.

- Stärkande av tredje sektorn, särskilt tjänster av intresse för samhället, och fokusering på att förbättra jobbets kvalitet.
- Främjande av livslångt lärande och integrationsfrämjande arbetsmetoder som uppmuntrar till rekrytering av och varaktigt arbete för personer som lider av diskriminering och ojämlig behandling på arbetsmarknaden.
- Stöd till företags och anställdas anpassningsbarhet till strukturella ekonomiska förändringar och användning av informationsteknik och annan ny teknik.
- Hjälp att förena familje- och yrkesliv och återintegrera män och kvinnor som har lämnat arbetsmarknaden genom att man utvecklar flexiblare och effektivare former för arbetets organisation och stödtjänster.
- Reduktion av skillnader i behandling av könen och stöd till avskaffandet av segregation på arbetet.
- Stöd till den samhälleliga och yrkesmässiga integrationen av asylsökande.

I enlighet med artikel 7.7 i förordning (EG) nr 1260/1999 har ESF:s bidrag till Equal för perioden 2004 till 2006 justerats i slutet av 2003 med hänsyn till indexregleringen. För de nuvarande medlemsstaterna anpassades gemenskapsinitiativprogrammen 2001, och valet av tematiska områden och tillhörande anslag för varje medlemsstat finns på Equals webbplats. Kompletterande anslag, som härrör från indexregleringen, kommer att fördelas procentmässigt till dessa tematiska områden (åtgärder) om inte medlemsstaterna lägger fram ett motiverat förslag till en alternativ fördelning.

För de anslutande länderna kommer utkast till gemenskapsinitiativprogram för Equal att antas efter den 1 maj 2004. Eftersom utgifterna berättigar till stöd från och med den 1 januari 2004 kommer dock innehållet i utkastet till gemenskapsinitiativprogram också att stabiliseras i januari 2004, så att ländernas fulla deltagande i den andra omgången av Equal underlättas. Gemenskapsinitiativprogram för de anslutande länderna kommer endast att omfatta ett begränsat antal utvalda tematiska områden, med åtminstone en miniminivå när det gäller åtgärder riktade mot asylsökande, och man kommer att säkerställa att de kompletterar programmen inom ramen för Europeiska socialfonden, särskilt mål 1. Vad beträffar de nuvarande medlemsstaterna kommer ett könsperspektiv att ingå i programmerings-, genomförande-, övervaknings- och utvärderingsfaserna av alla gemenskapsinitiativprogram.

4.2. Asylsökande

Arbetet med en gemensam asylpolitik, som omfattar gemensamma europeiska åtgärder på asylområdet, är en grundläggande del av Europeiska unionens målsättning att gradvis skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för dem som på grund av omständigheternas tvång legalt söker skydd i Europeiska unionen. Att flyktingarna skall integreras i samhället i det land där de har etablerat sig är ett av målen i Genèvekonventionen, och därför stödjer Europeiska unionen sådana åtgärder i medlemsstaterna som syftar till att främja deras sociala och ekonomiska integration, genom att bidra till ekonomisk och social sammanhållning. Utöver de åtgärder som stöds av strukturfonderna och andra gemenskapsåtgärder på utbildnings- och yrkesutbildningsområdet, bildades en europeisk flyktingfond 2000, vilken stöder och uppmuntrar medlemsstaternas ansträngningar för att ta emot och bära konsekvenserna av mottagningen av flyktingar och tvångsflyttade personer. När det gäller asylsökande, särskilt villkoren för mottagande i och tillträde till asylförfaranden så ges genom

Europeiska flyktingfonden tillträde till infrastruktur och tjänster i form av logi, materiellt stöd, hälsovård, socialt stöd och hjälp med administrativa och rättsliga formaliteter, även rättshjälp.

Att de asylsökandes situation tas med som ett tematiskt område i Equal-initiativet vid en tidpunkt då EU håller på att inrätta ett gemensamt mottagande av asylsökande (enligt definitionen i direktivet om gemensamma minimivillkor för mottagande⁴) har medfört en större förståelse av hur villkoren kan variera mellan medlemsstaterna och hur de nationella politiska åtgärderna påverkar de asylsökandes tillträde till arbetsmarknaden samt utbildning och praktik. Den transnationella dialogen inom partnerskapen har främjat kunskapsinhämtningen både på den praktiska och den operationella nivån, eftersom man överallt i EU står inför likartade utmaningar.

En verklig utmaning finner man om man tittar på vad som hänt i den politiska bakgrunden samtidigt som den första omgångens aktiviteter på asylområdet, och presstäckningen på området har blivit alltmer fientligt inställd. På lokal nivå har man dock genom partnerskapens arbete kunnat se fördelarna med ett stort antal stödåtgärder för asylsökande, från tillgång till språkundervisning, utbildning, yrkespraktik och frivilligt arbete till sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden. Fördelarna har varit klara och vi har kunnat konstatera en höjning av aktivitetsnivån, färre asylsökande som "förloras" till den svarta ekonomin och större bidrag till den lokala ekonomin.

Flera länder ger de asylsökande direkt tillträde till utbildning, fortbildningsresurser och arbetsmarknad, och på längre sikt kommer det att finnas anledning att jämföra resultaten från de partnerskap som arbetar i dessa länder med dem som arbetar i länder där möjligheterna är mer begränsade. Dessa erfarenheter kommer att kunna användas när medlemsstaterna skall göra politiska vägval inom ramen för utvecklingen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Ett annat område där man har uppnått goda resultat är "kompetensrevision" för asylsökande. Flera utvecklingspartnerskap håller på att utveckla, testa och tillämpa nya stödmodeller för yrkesintegrationen av asylsökande. Genom dessa nya modeller beaktar man både informella och "traditionella" färdigheter, behandlar frågan om erkännande av formella kvalifikationer och kartlägger detaljerade fortbildningsbehov. Under processens gång har det visat sig att denna ökar de asylsökandes deltagande och är användbar för potentiella arbetsgivare och personer som anordnar utbildning och frivilligt arbete.

Även på detta tidiga stadium kan man konstatera följande intressanta tendenser i utvecklingspartnerskapens och andra organs arbete:

- Vikten av att ge stöd som är relevant och värdefullt både för integrationen i medlemsstaterna och återintegrationen i ursprungslandet eller ett tredje land. Flera utvecklingspartnerskap betonar detta "neutrala" tillvägagångssätt.
- Stöd bör ges så fort som möjligt efter det att en asylansökan lämnats in.
- Arbete tillsammans med arbetsgivarna: Utvecklingspartnerskapen har etablerat olika former av partnerskap med arbetsgivarna, såsom ett samarbetsavtal med ett företag om att få de asylsökande i arbete så fort de har avslutat sitt yrkesutbildningsprogram.

---

4 Direktiv om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna, antaget av rådet i januari 2003, genomförande senast den 6 februari 2005.

Erfarenheterna har visat att dessa partnerskap endast fungerar om det finns en tät kontakt med arbetsgivarna och om man idkar ett intensivt upplysningsarbete för att höja deras medvetenhet, men att partnerskapen också har god potential och ger bra resultat.

Flera utvecklingspartnerskap inom Equal har fungerat som katalysatorer för nya partnerskap som har förbättrat samarbetet och informationsflödet mellan organisationer och personer som arbetar med asylsökande på lokal och regional nivå.

Equal ger de nya medlemsstaterna en god möjlighet att arbeta tillsammans med de nuvarande medlemsstaterna för att finna bra metoder för att klara av den sociala och yrkesmässiga integrationen av asylsökande. Det nuvarande antalet asylsökande i vissa nya medlemsstater är för närvarande relativt lågt, men detta kan mycket väl ändra sig efter anslutningen. I de nya medlemsstaterna kan den tematiska verksamheten på asylområdet med stor fördel koncentreras på

- hjälp till att utveckla kapaciteten i sektorn för icke-statliga organisationer, så att den kan fungera effektivt i partnerskap med de relevanta myndigheterna,
- hjälp till att utveckla nätverk för att sprida information inom sektorn för icke-statliga organisationer,
- förbättring av den samhälleliga integrationen av asylsökande.

Arbetsprogrammet för den europeiska temagruppen när det gäller asylsökande kommer att anpassas så att det ger adekvat praktiskt stöd till de nya medlemsstaterna.

Utmaningen inför den andra omgången av Equal kommer att bestå i att utprova dessa tidiga resultat och tillhandhålla ett forum genom vilket kunskaperna kan nå ut till en mycket större publik. Equal kan dra fördel av antagandet av direktiven om den gemensamma asylpolitiken, vilket gör det möjligt att sätta större fokus på aktiviteter som rör asylsökande enligt definitionen, i förhållande till andra grupper av skyddade personer. Detta gör det också lättare att klargöra förhållandet mellan Equal och Europeiska flyktingfonden på nationell nivå samt hur de kompletterar varandra. Då de båda finansieringskällorna kan antas användas av samma typ av organisationer och stödja ganska lika verksamhet för olika grupper av personer, kommer medlemsstaterna att behöva klargöra om de uppmuntrar samfinansiering av verksamhet och vilka praktiska åtgärder som kommer att vidtas för att säkerställa att detta kan förvaltas, övervakas och kontrolleras på nationell nivå.

5. NYSKAPANDE METODER

Genom Equal provar man ut nyskapande metoder för att genomföra politiska åtgärder. Det kan röra sig om helt nya angreppssätt, eller om överföring av idéer från någon annanstans, vilka säkerställer ett effektivare genomförande av politiken. I den andra omgången av Equal kommer man att fortsätta experimentera med nya idéer och tillvägagångssätt. Det är dock också viktigt att de nyskapande idéerna från den första omgången av Equal används i den andra omgången och byggs vidare på. Dessutom kan det vara så att de särskilda behoven på medlemsstaternas arbetsmarknad inte har omhändertagits på ett fullständigt sätt i den första omgången, och/eller att goda lösningar har utvecklats i en annan medlemsstat med en liknande situation i fråga om diskriminering. Därför behöver man vid inbjudan att lämna förslag i den andra omgången ta itu med särskilda behov av nya idéer för att behandla relevanta eller nytillkomna problemområden på arbetsmarknaden, och medlemsstaterna kan

behöva omforma gränssnitten mellan institutioner eller mellan offentlig politik och åtgärder. Medlemsstaterna bör också tydliggöra politiska behov och uppmuntra utvecklingspartnerskap att experimentera mer när det gäller områdena skydd mot arbetslöshet, sysselsättningskvalitet och direkt sysselsättningskapande.

6. LOVANDE NYA METODER SOM KOMMIT FRAM GENOM EQUAL

De utvecklingspartnerskap som inrättas genom Equal täcker nio tematiska områden. Även om arbetet pågår och kontrollerade resultat ännu inte kan visas upp, kan man efter den första omgången av Equal, som startade 2001 redan visa upp lovande nya metoder för hantering av diskriminering och ojämlikhet.

6.1.1. Funktionshinder

Equal främjar anställningsmöjligheter för personer med funktionshinder genom att erbjuda en kombination av flera fortbildnings- och konsulttjänster som inriktat sig på arbetsgivare och som skall ge dessa möjlighet att anställa en person med ett funktionshinder utan några förpliktelser eller administrativa problem. Konkreta exempel som kan nämnas är tjänsterna som ger lättare tillgång till rekrytering och urval, fortbildning som skall ge förståelse för funktionshindrades situation, en miljöbedömning som skall hjälpa arbetsgivare att säkerställa att arbetsplatsen är tillgänglig i alla avseenden, liksom en rådgivningstjänst rörande de finansiella incitament som kan erhållas när en person med funktionshinder anställs och får behålla sin anställning. Man försöker också genom Equal låta efterfrågan snarare än tillgången styra återinträdesprocessen, vilket betyder att kunden, dvs. den funktionshindrade, skall vara den ledande aktören i processen genom bästa möjliga utveckling av färdigheter och kunskaper.

6.1.2. Behålla anställda längre på arbetsmarknaden

Seniorpolitik har blivit en brännande fråga både på nationell och på europeisk nivå. Inom Equal experimenteras det med två olika och kompletterande angreppssätt: ett ”reaktivt angreppssätt” genom vilket man tar itu med omedelbara och befintliga hinder för äldre arbetstagare (motivation, fortbildning, nya arbetssätt) – och ett ”preventivt angreppssätt”, som handlar om strategisk planering, långsiktiga strategier för mänskliga resurser och seniorpolitik. Man har redan uppnått viktiga resultat. Den största källan till motivation för äldre anställda är det faktum att de uppmärksammas och betraktas som en del av lösningen. När företagen anordnar kurser används ett ”botten-upperspektiv”, där de anställda får möjlighet att ge sina bidrag till lösningsmodeller och lägga fram sina egna idéer. Samtidigt uttrycks de äldre anställdas tysta kunskaper vid dessa tillfällen, där deras kunskaper kommer till uttryck och man höjer deras medvetenhet om att deras viktiga roll för arbetsgivaren när det gäller att föra vidare den berörda företagskulturen. Frågan handlar inte enbart om att engagera de äldre anställda i fortbildning. Det handlar också om att stödja dem – och de valmöjligheter de har – för att de skall kunna flytta vidare till nya arbetsområden som passar ihop med deras växlande prioriteringar och maximerar deras kompetens och erfarenheter.

6.1.3. Nyföretagande av arbetslösa eller inaktiva personer

Det finns starka bevis på att företagsorienterade finansieringskällor inte når fram till utsatta individer och områden. Equal-partnerskapen koncentrerar sig i allmänhet på humankapitalsidan av företagsekvationen, och handhar både hinder för finansiering (privata och offentliga finansieringskällor) och efterfrågan (deras möjliga kunder). Det görs försök

med nya metoder för att omvandla informell verksamhet, ofta utförd av etniska minoriteter eller resande, till formella företag, genom att ge dem kompetens, ställning, inkomster och autonomi. Equal fungerar tillsammans med skiftande finansiella medel som finansieras genom andra källor (Europeiska regionalutvecklingsfonden eller privata källor) för att bygga upp den finansiella kapaciteten i olika grupper i samhället och hos personer som utsätts för diskriminering på arbetsmarknaden.

6.1.4. Invandrarnas bidrag till sysselsättning och ekonomisk tillväxt

I flera utvecklingspartnerskap har man betonat att ett av de mest övertygande argumenten för att få en arbetsgivare att satsa på mångfald var erfarenheten att andra arbetsgivare kunde ”vittna” om de positiva effekter som detta fått på deras företag (t.ex. när det gäller konflikthantering och stressreducering, fluktuation och frånvaro, företagsimage och diversifiering av tjänster). Bland de framgångsrika angreppssätten kan man nämnda fastställande av kriterier och inrättande av belöningsystem för ”arbetsgivare som ger lika möjligheter”, rundabordssamtal mellan arbetsgivare på lokal nivå och utvecklingen av lokala arbetsgivarnätverk. Presentation av framgångsrika rollmodeller och etablering av fasta ramar för utbytet mellan arbetsgivare som vill lära av varandra har lett till en mer vittspridd tillämpning av framgångsrika metoder när det gäller anställning av personer från diskriminerade grupper. Det finns också positiva erfarenheter av överföring av goda metoder och användning av rollmodeller från transnationella partners.

6.1.5. Främjande av anpassningsbarhet på arbetsmarknaden

En annan utmaning som tacklas genom Equal är hur man skall främja tillgången till utbildning ”i verkliga livet” där det finns många hinder i form av tidspress, en pressad livssituation och brist på studieerfarenhet, särskilt för icke-traditionella deltagare i lärande. Situationen kan ändras mycket om man använder informations- och kommunikationsteknik på nyskapande arbetsplatser, t.ex. varuhus, för att öka upptaget med hjälp av alternativa inläringstekniker som överför familjens inlärningsmodell till arbetsplatsen.

6.1.6. Byggklossar i strategier för livslång inläring

Personer med en låg nivå av grundläggande kompetens och/eller inga kvalifikationer och som inte är vana vid att sitta i skolbänken stöter på många hinder för tillträdet till utbildning och möjligheten att gå framåt. Equal ger flera olika partners – och nya partnerskap – möjlighet att ändra på sakernas tillstånd genom att arbeta tillsammans på nya sätt i ett lokalt sammanhang. Ett antal olika kommuner har för första gången gått samman för att leverera ett system för förberedande utbildning och yrkesutbildning som skräddarsys för inlärnarna.

6.1.7. Könnssegregation i sektorer och yrken

Equal vänder sig också till barn och ungdomar och tar inte bara ställning till de kommande generationernas rollfördelning och karriärval, utan också de förhärskande attitydmönstren i den nuvarande föräldragenerationen. Man har provat nyskapande kursplaner för grund- och gymnasieskolor där man bryter med traditionella könsroller och den subtila användningen av gällande stereotyper inom naturvetenskap och teknik. I dessa planer används hushållsprocesser såsom matlagning, bakning eller strykning för att förklara vissa fenomen inom kemi och fysik. Projektet är en framgång eftersom kvinnliga elever får ett bättre grepp om de undervisade ämnena och kan tänka sig naturvetenskap som ett möjligt karriärval.

6.1.8. *Delat ansvar för omvårdnad och hushåll*

För att skapa debatt och framhäva betydelsen av ett aktivt faderskap har man använt sig av en mediekampanj, ”Men are taking the lead”. Diskussionen sattes igång genom en massiv reklamkampanj i medierna, understödd av presskonferenser, en webbplats, en TV-show (2 x 12 program) och många andra evenemang. I det första budskap som sändes via TV-reklamen konfronterades män med de ursäkter som de brukar ta till för att undvika mer ansvar för hemarbetet. Efter ett tag finjusterades strategin och man koncentrerade sig mer på motivation och inspiration än på provokation. Den andra vågen av meddelanden handlade också om att kvinnor måste släppa sitt ”monopol på hushållssysslor och omvårdnad” och sina starka åsikter om hur saker skall göras genom att ge erkännande åt mäns sätt att ta hand om barn eller hushåll. I en gemensam insats med ett antal stora företag, icke-statliga organisationer och landets bästa fotbollslag organiserar Equal verksamhet för att låta fäder känna glädje och tillfredsställelsen över att tillbringa kvalitetstid med sina barn och vilken skillnad detta kan göra i deras barns och kvinnliga partners liv.

6.1.9. *Företagens sociala ansvar*

Småföretag har begränsade medel för personalresurser och det är följaktligen mindre attraktivt och relevant för dem att utnyttja den mångfald som företag vilka påtar sig sitt sociala ansvar annars uppnår. Genom Equal försöker man finna nya sätt att motivera företagen att spela en aktiv roll i integrationen av diskriminerade grupper. Det provas andra typer av åtgärder, såsom understödd sysselsättning och stöd i mellanledet, och positiva resultat har uppnåtts genom personlig kontakt med småföretagare och genom att man erbjudit olika typer av stöd och tjänster (t.ex. fortbildningsprogram, mentorskap, ärendestyrning samt jobbprofilering och matchning) som ger individuella små och medelstora företag kapacitet att hantera arbeta med aspekter och problem som berör deras situation och hänger samman med sysselsättning av personer med särskilda behov.

6.1.10. *Återintegration för att bekämpa utanförskap*

Den förebyggande och aktiva attityden till arbetslösa tillsammans med målsättningen att minimera antalet långtidsarbetslösa leder till den överordnade principen om att *ge det rätta jobberbudandet till den rätta personen vid rätt tidpunkt*. Equal används också i fängelser med syftet att bedöma och erkänna existerande färdigheter och låta dessa ingå i de vanliga utbildnings- och återinslussningsmetoderna. Alltför ofta lämnas ex-fångar på egen hand när de väl frisläppts. Med låg självkänsla och ofta låga utbildningsnivå är chansen att de finner ett jobb liten, med påföljande risk för ett återfall i kriminalitet. Det finns en hög grad av diskriminering på arbetsmarknaden, då många arbetsgivare är motvilliga att anställa en ex-fånge. Genom Equal utvecklas bedömningen av kompetensen hos (ex-)fångar och standardiseringen av verktyg, fortbildningen av lärare med möten för utbyte av erfarenheter (en guide/vägledning med praktisk information och rekommendationer kommer att tas fram), och användningen av existerande kommunikationskanaler hos de offentliga arbetsförmedlingarna för att höja arbetsgivarnas medvetande. Partnerskapet är brett och omfattar arbetsmarknadens parter, utbildningsinstitutioner, offentliga arbetsförmedlingar, justitiedepartement och intressegrupper. Ansträngningarna begränsas dock inte bara till utbildning, eftersom institutioner som sysslar med återintegrering av ex-fångar också ingår i partnerskapet.

6.1.11. Social ekonomi för att skapa mer sysselsättning och öka deras kvalitet

Equal testar möjligheten att använda franchising i den sociala ekonomin. Ett litet socialt kooperativ som har drivit ett hotell i tio år och har satts upp som en företagsmodell, är en framgångshistoria inte bara ekonomiskt utan också eftersom det inlemmar funktionshindrade arbetstagare och lär ut yrkeskunskaper. Genom Equal får andra dåligt ställda grupper i andra medlemsstater följa med i utvecklingen av denna företagsidé. Tillvägagångssättet kan också användas på nya områden. Detta arbete kan ha en strukturerande effekt eftersom det vid programmets avslutande skulle finnas en europeisk franchisingstruktur som ägs av aktörer inom den sociala ekonomin.

7. KOMMANDE UTMANINGAR

Det tematiska tillvägagångssättet förblir oförändrat, även om man kommer att ta itu med nya utmaningar i den andra omgången av Equal.

Utvidgningen kommer i att påverka Equal väsentligt. Det geografiska täckningsområdet kommer att utvidgas och antalet medborgare som kan utnyttja det kommer att öka, samtidigt som antalet program stiger från 17 till 27. Samordningen av programmet, särskilt när det gäller transnationalitet och mainstreaming, blir desto viktigare.

7.1. Romer

Utvidgningen till 25 länder betyder att antalet romer i EU stiger med flera miljoner, vilket kommer att göra dem till den största etniska minoritetsgruppen i Europeiska unionen.

Den fattigdom, utstötthet och diskriminering som romerna upplever är en utmaning, och en källa till oro för alla medlemsstater. De nuvarande medlemsstaterna har tagit fram politiska åtgärder och program för att stödja och integrera de romer som redan bor i unionen. Men med utvidgningen kommer utmaningen för EU att bli mycket större.

Europeiska unionen har stött åtgärder för att hjälpa romerna under mer än ett årtionde. Genom föranslutningsprogrammet Phare deltog Ungern och Tjeckien deltog redan i första omgången av Equal. En del positiva resultat har redan uppnåtts i de utvecklingspartnerskap som koncentrerar sig på romer, eftersom andelen kvinnor och unga (18-25 år) är högre än i andra, mer traditionellt organiserade program; de deltagande kommer från små orter på landsorten; antalet programdeltagare som är underprivilegierade på flera områden är gott (t.ex. lågutbildade romska kvinnor från byar). Man har valt ett personligt tillvägagångssätt för att försäkra sig om att deltagarna har en känsla av att det är deras program. Under utbildningsperioden lägger man vikt vid kommunikationsträning, hur man finner passande jobb, socialt stöd och företagsstudier. Romernas lokala myndigheter och romska civila organisationer är partners i utvecklingspartnerskap och uppmuntrar deltagarna i projektet samtidigt som de arbetar på att skapa kontakter mellan potentiella arbetsgivare och anställda, så att de tillsammans kan skapa en integrerad och sysselsättningsstrategi där det finns plats för alla.

Kriterierna på framgång – som romerna själva ser på det – kan dock ändras i denna nya dynamik. Det betyder att både romer och andra delar av samhället måste ta aktiv del i ansträngningarna för att skapa ett Europa för alla. Som en källa till nyskapande idéer spelar Equal en viktig roll när det gäller att hitta sätt att tackla diskriminering och ojämlikhet och är därför relevant för romerna.

Därför kommer det i andra omgången av Equal läggas särskild vikt vid stöd till romer på alla tematiska områden.

7.2. Offer för människohandel (trafficking)

Upp till en halv miljon kvinnor och barn smugglas varje år in i Västeuropa. Handeln är internationell, välorganiserad och växande. I en CIA-rapport uppskattas det att människohandlarna tjänar upp till en kvarts miljon dollar på köp och vidareförsäljning av en kvinna. De köps ofta och säljs vidare till tvångsprostitution; hushållsarbete som tjänstefolk eller tvingas in i "äktenskap" där de hålls som fångar.

Även om offren lyckas fly från människohandlaren eller kontakta myndigheterna betyder detta inte att kvinnornas traumatiska upplevelser är slut. Den grymma verkligheten är att offren riskerar att behandlas som illegala invandrare och kriminella. De riskerar anhållande, fängelse eller utvisning. På detta sätt blir de offer ytterligare en gång.

Europeiska rådet har uppmanat medlemsstaterna att använda tillgängliga medel för att stödja offer för människohandel, i synnerhet Equal. Inom Europeiska unionen har man använt sig av en överordnad och mångfasetterad strategi för att förebygga och bekämpa dessa fenomen. När det gäller ekonomiskt stöd är gemenskapens program ett viktigt redskap för att stärka såväl politik, praxis och samarbete inom EU och mellan EU:s medlemsstater och anslutningsländer i kampen mot människohandel. Särskilt strukturfonderna (ESF och ERUF) kan ge ekonomiskt stöd till åtgärder för att hjälpa offer och för förebyggande arbete, samt för att underlätta den sociala och ekonomiska integreringen av offer för människohandel. Rådet⁵ uppmanade särskilt kommissionen och medlemsstaterna att använda ekonomiska resurser från gemenskapens initiativ Equal för att, i enlighet med nationell lag, främja mottagarnas sociala och yrkesmässiga integration, så att det blir möjligt för dem att återvända till sina ursprungsländer på säkra villkor eller få tillräckligt skydd i sina värdländer.

I den andra omgången av Equal kommer därför särskild betoning att läggas på stöd till offer för människohandel på alla tematiska områden.

8. TRANSNATIONELLT SAMARBETE

Samarbete mellan medlemsstaterna är en grundläggande aspekt av Equal och den erfarenhet man fått genom de tidigare programmen såväl som i den första omgången av Equal visar att en viktig förnyelse av politiken kan uppnås genom transnationellt samarbete. Det transnationella samarbetet inom Equal fungerar väl, och har redan gett resultat i form av

- bättre insikt i hur diskriminering, ojämlikhet och utestängning från arbetsmarknaden fungerar och vilka former de kan anta,
- förbättrade strategier och åtgärder mot bakgrund av erfarenheten i andra medlemsstater (på nationell nivå såväl som på utvecklingspartnerskapsnivå),
- benchmarkingstrategier och benchmarkingåtgärder i flera medlemsstater,

---

5 Utkast till rådets resolution om initiativ för att bekämpa människohandel, i synnerhet handel med kvinnor, 20 oktober 2003, 13056/03.

- trovärdighet i opinionsledares och beslutsfattares ögon för det arbete som utförs av utvecklingspartnerskapen.

I Equal-initiativet fungerar det transnationella samarbetet på flera olika nivåer.

8.1. Mellan utvecklingspartnerskap

Transnationellt samarbete mellan utvecklingspartnerskap är avgörande för genomförandet av Equal och binder samman utvecklingspartnerskap från flera medlemsstater genom ett gemensamt arbetsprogram. För att resultat skall kunna uppnås krävs att det transnationella samarbetet har ett gemensamt tillvägagångssätt för att tackla särskilda problem, utveckla liknande och/eller kompletterande strategier, angreppssätt och mål, och komma överens om prioriteringar för gemensamma åtgärder. Utvecklingspartnerskapen baserar sitt gemensamma arbete på sin kunskap och erfarenhet. Den gemensamma verksamheten organiseras på ett sådant sätt att man åstadkommer ett väsentligt mervärde för varje utvecklingspartnerskaps strategier och arbetsplaner.

Att finna passande partners i andra medlemsstater kan dock vara en utmaning. Den första omgången av Equal visade på den absoluta nödvändigheten av att skapa ett ”transnationalitetsfönster”, dvs. ett gemensamt överenskommet datum vid vilket alla förvaltningsmyndigheter – efter att ha fullföljt det enda urvalsförfarandet – skulle komplettera Equals gemensamma databas (*EQUAL Common Data Base*, ECDB) med uppgifter om utvecklingspartnerskapen, så att alla utvecklingspartnerskap får samma möjlighet att finna transnationella partners. Medlemsstaterna har inför den andra omgången av Equal kommit överens om att detta transnationalitetsfönster skulle öppnas den 1 januari 2005.

Det kan förväntas att många utvecklingspartnerskap snabbt kommer att finna partners när väl ”fönstret” öppnats och etablera gemensamma arbetsprogram, så att de kan gå framåt mot den första arbetsfasen. För utvecklingspartnerskap där det är svårare att finna partners, kommer kommissionen att ge stöd genom en informationsprocess i samarbete med den berörda förvaltningsmyndigheten.

Då transnationellt samarbete är en integrerad del av verksamheten inom utvecklingspartnerskapet, kan arbetsprogrammet inte betraktas som komplett utan denna del. Det är därför som man i första omgången krävde att utkastet till avtal om utvecklingspartnerskap och det transnationella samarbetsavtalet båda skulle lämnas in i slutet av fas 1. Detta ställer krav både på utvecklingspartnerskapen och förvaltningsmyndigheterna för programmen, då det transnationella samarbetsavtalet skall godkännas av varje styrande myndighet.

För att underlätta denna process har man inrättat en Internetbaserad databas, *EQUAL transnational co-operation internet module (ETCIM)*, vilken ger alla myndigheter möjlighet att verifiera och anmäla sitt godkännande av transnationella samarbetsavtal genom Internet. För att undvika flaskhalsar har medlemsstaterna kommit överens om att behandla ansökningar för den första arbetsfasen när de tas emot, och så vitt det är möjligt skall ett första godkännande av utvecklingspartnerskapet, inklusive den fleråriga budget som finns för genomförandet av arbetsprogrammet (*fas 2*) normalt tilldelas inom 8 veckor.

8.2. Tematiska nätverk

Processen med att sprida information och utnyttja resultaten av nyskapande idéer står i centrum för Equal-initiativet. För att åstadkomma detta har nätverk som strukturerats runt ett

tema etablerats i medlemsstaterna och på europeisk nivå. Dessa nätverk för samman utvecklingspartnerskap så att de kan diskutera och utvärdera de intressantaste lösningarna och resultaten av arbetet, och förbereda sig på att sprida dem och integrera dem i politik och praxis. Andra aktörer som inte agerar inom ramen för initiativet, såsom politiska beslutsfattare, forskare, sammanslutningar och arbetsmarknadens parter, är också involverade i denna verksamhet.

Tematiska grupper på europeisk nivå koordinerar de tematiska aktiviteterna, medan de horisontella grupperna koncentrerar sig på kunskaper från processerna i Equal.

Utvecklingspartnerskap ger erkännande av, sprider och delar sina erfarenheter och resultat både inom ramen för de nationella tematiska nätverken och på europeisk nivå genom de europeiska tematiska grupperna. Samarbete på nationell och europeisk nivå stöder

- tematiska översyner av de strategiska tillvägagångssätten och de erhållna resultaten,
- kartläggning av goda lösningar, något som är särskilt relevant för sysselsättningsstrategin och den sociala integreringsprocessen,
- spridning av goda lösningar till EU-omfattande diskussionsforum.

Genom tekniskt stöd hjälper både förvaltningsmyndigheter och Europeiska kommissionen den tematiska översynsprocessen. I synnerhet innebär detta att man är värd för konferenser, seminarier och arbetsgrupper för att hjälpa utvärderingen, benchmarking, inlämnandet och genomförandet av goda lösningar från Equal framåt. Utvecklingspartnerskapen deltar i och bidrar till dessa nätverk och evenemang (för vilka deltagandekostnader, resor och uppehälle betraktas som berättigade utgifter) som en del av sitt åtagande när det gäller transnationalitet och som en integrerad del av sitt arbetsprogram.

Medlemsstaterna samarbetar också i en transnationell dialog. På ett mycket synligt sätt agerar de som ”ledarmedlemsstat” för de tematiska och horisontella grupperna, dvs. som en medlem av den styrgrupp som är ansvarig för utvecklingen och genomförandet av arbetsprogrammet och aktiviteterna. De är också värdar för Equal-evenemang, självständigt eller i samarbete med Europeiska kommissionen, och sköter ett direkt samarbete mellan medlemsstaterna.

9. MAINSTREAMING

Mainstreaming, dvs. integrering och införlivande av nya idéer och tillvägagångssätt i politik och praxis, är en utmaning. För att bistå i denna process tillhandahålls genom Equal strukturer och verktyg, men i slutändan är det upp till varje utvecklingspartnerskap, varje medlemsstat och Europeiska kommissionen att tillhandahålla information om verksamma, effektiva och relevanta alternativ när det gäller att skapa integrerande arbetsmarknadsåtgärder som kan överföras till olika medlemsstater och tillämpas i större skala. Denna verksamhet bör inte begränsas till spridning av resultat, vilket endast är ett steg i mainstreamingprocessen.

Equal bidrar till ett verkningsfullt beslutsfattande genom att på gräsrotsnivå ta reda på vad som fungerar och vad som inte gör det, och se till att alla berörda nyckelparter kan lära sig något från det. Resultaten sammanfattas och offentliggörs, och används för att berika de granskningar kollegor emellan som görs i samband med den europeiska sysselsättningsstrategin, den sociala integrationsprocessen, utvärderingen på unionsnivå och spridnings- och utbytesverksamheten inom de gemenskapsprogram som avses i artiklarna 13

(kampen mot diskriminering) och 137 (integrering av personer som står utanför arbetsmarknaden) i fördraget.

För att Equal skall få en maximal verkan måste resultaten analyseras, riktmärkas och spridas så att de kan få en verkan både inom medlemsstaterna och över hela unionen. Som vid alla experiment måste effekterna av det relateras till en vidare (ekonomisk, politisk, kulturell, organisatorisk) kontext för att vara hållbara. Resultaten av Equal måste bli en del av det systematiska tillvägagångssättet i andra politiska åtgärder och program, vilka genomförs på lokal, regional, nationell och europeisk nivå. När detta skrivs är de flesta utvecklingspartnerskapen endast halvvägs genom sina aktiviteter, varför många resultat fortfarande håller på att läggas fram. Det står dock redan klart att en mainstreaming av resultaten från Equal utgör en utmaning, och därför kommer denna princip att förstärkas i den andra omgången.

Det åligger utvecklingspartnerskapen att delta i mainstreamingaktiviteter som en del av sitt arbetsprogram. Dessutom finns det, med tanke på hur komplicerad uppgiften är, ytterligare anslag i Equal för mainstreamingaktiviteter. Dessa extra anslag kan användas för följande:

a) Mainstreaming av de nyskapande idéerna i Equal (*fas 3*) – antingen från den första omgången eller den andra. Ansökningarna kan sändas till förvaltningsmyndigheter av utvecklingspartnerskap som antingen agerar ensamma eller i grupp eller genom särskilda konsortier av partners som utgörs av utvecklingspartnerskap, informationsförmedlare och experter. Verksamhet på nationell eller europeisk nivå kan inbegripa

- framläggande och främjande av information om goda lösningar,
- erkännande av de nyskapande idéerna,
- benchmarking av nyskapande idéer gentemot existerande tillvägagångssätt på nationell nivå och i andra medlemsstater,
- spridning av de nyskapande idéerna till andra aktörer som berörs av diskrimineringen i fråga,
- demonstration och överföring av goda lösningar inklusive handledning.

b) förvaltningsmyndigheter kan också finansiera ytterligare mainstreamingverksamhet (*fas 3*), såsom utarbetande av handledningar, goda lösningar eller andra redskap från utvecklingspartnerskap som en del av samarbetet inom tematiska grupper på europeisk nivå.

Det är viktigt att beslutsfattare, särskilt de som ansvarar för att utarbeta de nationella handlingsplanerna för europeiska sysselsättningsstrategin och den sociala integrationsprocessen, liksom de som är inblandade i strukturfondernas program inom mål 1, 2 och 3, får input från Equal och deltar i mainstreamingverksamheten. Detta kan bäst uppnås med hjälp av strukturer, och kommissionen rekommenderar därför att medlemsstaterna skall

a) tillhandahålla, åtminstone en gång om året, ett gemensamt forum för ledamöterna i övervakningskommittéerna för strukturfondsprogrammen, särskilt mål 3, tillsammans med ledamöterna i Equals övervakningskommitté,

b) överväga att årligen upprepa de framgångsrika ESF-seminarierna (som hölls under hösten 2003),

c) fortsätta med de tematiska nätverk som har etablerats för mainstreaming av resultaten från Equal på lokal, regional, nationell och europeisk nivå,

d) tillhandahålla särskild information i sina nationella handlingsplaner för sysselsättning och social integration om hur resultaten från Equal har införlivats i politik och praxis.

Å sin sida kommer kommissionens inlärningsforum för Equal genom webbplatsen⁶ att fortsätta tillhandahålla information om goda lösningar, om hur man bygger och bibehåller effektiva partnerskap; om hur man förvaltar utveckling, utprovning och benchmarking av nyskapande lösningar. Resultaten av Equal kommer också att införlivas i alla strukturfonderna och andra av kommissionens politiska åtgärder, särskilt inom områdena forskning, fortbildning, utbildning, företagspolitik samt justitie- och inrikesområdena. För resten av programmet kommer mainstreaming att prioriteras, särskilt genom en presentation av de nyskapande idéer som kommit fram genom Equal i en form som kan användas av beslutsfattare, och genom att Equal används som en källa till nya lösningar på politiska problemområden.

10. UTVÄRDERING

10.1. Halvtidsöversyn

I artiklarna 40-43 i förordning (EG) 1260/1999 anges kraven för utvärdering av gemenskapsinitiativprogram. De nationella halvtidsöversynerna inleddes 2001 (efter antagandet av programbesluten) av förvaltningsmyndigheterna för att säkerställa kontinuerlig feedback på alla förändringar som är nödvändiga att göra för på varandra följande inbjudningar att lämna förslag. Parallellt gav kommissionen en oberoende konsult i uppdrag att utföra en utvärdering på EU-nivå, baserad på resultaten av de nationella utvärderingsrapporterna, och på egen analys och eget fältarbete. När de utarbetade sina nationella utvärderingar uppmanades medlemsstaterna att synkronisera datumen för inlämnande för att följa en gemensam metodstrategi, och koncentrera sig på gemensamma frågor för att utnyttja synergier mellan nationella utvärderingar och EU-utvärderingar. Rapporterna över de nationella halvtidsutvärderingarna lämnades till kommissionen i december 2003, och på grundval av dessa utarbetades utvärderingen på europeisk nivå. Denna utvärdering fokuserar på genomförande av *fas 1* (urvalsförfaranden, partnerskapsutveckling och transnationellt sökande efter partners), och tidiga delar av *of fas 2* (genomförandefasen) och *fas 3* (spridning och mainstreaming) liksom andra transnationella aktiviteter.

Ingen av de utvärderingsexperter som har deltagit i utvärderingen av Equal på EU-nivå föreslår ändringar i programmets överordnade struktur. De har dock på grundval av rapporterna från de nationella utvärderingsexperterna samt utifrån sina egna analyser och undersökningar på fältet kunnat visa på ett antal problem som skulle kunna begränsa Equals effektivitet, och gjort ett antal rekommendationer som kan öka effektiviteten.

Utvärderingsexperterna noterar att fördelningen av Equal-finansieringen över olika prioriterade områden är jämnare än i ESF:s mainstreamingprogram, och att åtgärderna ”anpassningsbarhet” och ”lika möjligheter” är proportionellt sett större i Equal trots att intresset för det sistnämnda tycks ha varit svagt. Icke desto mindre förblir ”sysselsättningsbarhet” det högst prioriterade området för både Equal och ESF.

---

6 http://europa.eu.int/comm/employment_social/Equal/

Prioriteringarna i Equal förstärker sysselsättningsstrategin genom fokus på deltagande i arbetsmarknaden, ojämlikheter på arbetsmarknaden och modernisering av offentliga arbetsförmedlingar. I Equal läggs det emellertid mindre vikt vid skydd mot arbetslöshet, arbetets kvalitet och direkta sysselsättningskapande åtgärder. Dessa aspekter kommer att tas upp i den andra omgången.

Utvärderingen bekräftar att partnerskapsprincipen har visat sig vara den största drivkraften bakom nyskapande metoder och skapande av mervärde, särskilt när deltagare och missgynnade grupper involveras i beslutsfattandet. Det främjar partnerskapets effektivitet om det fungerar efter en samarbetsfilosofi. Det finns ett stort antal olika organisationer bland deltagarna i Equal (decentraliseringsgrad), men det finns behov av att bedöma vilket inflytande och vilken verkan denna mångfald har, särskilt då begreppet delaktighet uppfattas på olika sätt i olika länder. Medan många utvecklingspartnerskap har partners som tidigare har deltagit i EU-initiativet Adapt/Employment finns det många lokala och regionala myndigheter bland deltagarna i Equal. Arbetsmarknadens parter deltar i varierande grad och icke-traditionella partners (små och medelstora företag och små icke-statliga organisationer) kunde ha deltagit i högre grad.

Utvärderingen leder uppmärksamheten till de negativa konsekvenserna av olika tidsplan/processer mellan medlemsstaterna när det gäller genomförandet av ”transnationalitet”. Denna aspekt kommer att tas upp i den andra omgången genom ”transnationalitetsfönstret”. Mervärdet av transnationellt samarbete är fortfarande för lågt och bidrar inte tillräckligt till förnyelsen. Då transnationellt samarbete är en huvudprincip i Equal behöver det stärkas, och gemensam utveckling bör uppmuntras i högre grad.

Det horisontella genomförandet av lika möjligheter och integrering av ett jämställdhetsperspektiv ses ofta ur en begränsad eller traditionell synvinkel. Dessa horisontella frågor måste beaktas mer i den andra omgången.

Det finns betydande skillnader mellan de nationella strategierna för mainstreaming, utvecklingspartnerskapens roll för mainstreaming som ett led i deras arbetsprogram, och mekanismerna för tilldelning av extramedel för mainstreamingarbete i fas 3 till utvecklingspartnerskapen. Deltagarna i utvärderingen på EU-nivå rekommenderar att kommissionen och medlemsstaterna skall förtydliga och stärka vägledningen för hur resultaten av Equal skall göras relevanta för politisk utveckling, och särskilt säkerställa att utvecklingspartnerskapen inte inskränker sig till traditionell förmedlingsverksamhet utan verkligen engagerar sig i horisontell och vertikal mainstreaming.

Hittills har Equal haft begränsad inverkan på europeisk politik och europeiska program, men det finns utsikter till förbättring. Mainstreamingarbetet i de tematiska grupperna på europeisk nivå bör påskyndas, särskilt genom att man främjar engagemang av parter utanför Equal-initiativet. De strukturer, mekanismer och förfaranden som etablerats för att leda de europeiska tematiska nätverken saknar dessutom koordination, sammanhängande förfaranden, engagemang från de berörda parterna och effektiva organisations- och kommunikationsstrukturer. Kommissionen och medlemsstaterna bör därför rationalisera de europeiska temagruppernas indelning genom att

- särskilt uppmärksamma de olika gruppernas sammansättning och storlek,
- involvera beslutsfattare och informationsförmedlare,
- främja deltagande av berörda parter från anslutningsländerna,

- uppställa klara och gemensamma kriterier och förfaranden för att välja ut ”goda” lösningar,
- kartlägga och systematiskt utveckla strategiska förbindelser mellan Equal och europeiska politikåtgärder och processer.

I utvärderingsrapporten tar man fram en problematisk aspekt i den urvalsprocess som används i Equal. Då medlemmar i övervakningskommittéerna för Equal också kan söka, och ibland faktiskt gör det, anslag i Equal-programmet, är det väsentligt att övervakningskommittéernas roll är klart definierad. Övervakningskommittéerna kan fastställa kriterierna för bedömning och urval av utvecklingspartnerskap, men de ledamöter av övervakningskommittéerna som representerar organisationer som deltar i ett utvecklingspartnerskap bör inte delta i urvalsprocessen, för att det inte skall uppstå någon intressekonflikt.

10.2. Löpande utvärdering

Utvärderingen av Equal skall återspegla programmets experimentella karaktär och undersöker därför inte endast traditionella utvärderingsaspekter såsom relevans, effektivitet, användbarhet och hållbarhet, utan betonar också processerna, stödstrukturerna och genomförelsemetoderna.

Efter denna halvtidsutvärdering kommer de nuvarande medlemsstaterna att fortsätta utarbeta årliga interimrapporter. Rapporten för 2005 kommer att uppfylla kraven för uppföljning av halvtidsrapporten enligt bestämmelserna i förordning 1260/1999.

Equal handlar om inlärning. De mer överordnade ramarna för hela programperioden finns i riktlinjerna för övervakning och utvärdering av Equal⁷. För att man effektivt skall kunna utnyttja de goda lösningarna och integrera dem i politik och praxis är det viktigt att alla åtgärder i Equal utvärderas, och det finns behov av en observerande funktion för integrering av erfarenheter och information som kommer utifrån. Medlemsstaterna uppmuntras därför att inte inskränka sitt utvärderingsarbete till de formella kraven i förordningen, utan gå längre än så och därvid koncentrera sig på att kartlägga faktorer som bidrar till att de nya idéerna blir en framgång (eller ett misslyckande) och bidrar till integrering av resultaten i politik och praxis samt till hållbarhet.

Med Equal kommer de nya medlemsstaterna att beträda nytt land när det gäller styrelseformer, politiska ämnen och utveckling av politik. En löpande utvärdering kommer att underlätta inlärningsprocesserna bland alla inblandade parter och bidra till kapacitetsuppbyggande inom den offentliga sektorn. I ett innovativt, transnationellt program som Equal är det viktigt att de framtida medlemsstaterna använder perioden 2004-2006 för att bygga upp och utveckla kapaciteten att genomföra utvärdering av programmen och dra lärdomar inför programperioden 2007-2013. Därför rekommenderas att dessa medlemsstater inrättar en löpande utvärdering som fokuserar på ledningssystem, programgenomförandedynamik, övervakningssystem, urvalsförfaranden och genomförande av *fas 1*. Det bör föreligga en rapport om dessa vid utgången av 2005. De nuvarande medlemsstaterna har redan genomfört en utvärdering av den första omgången, något som kan ge användbara kunskaper för de framtida medlemsstaterna. Rådet till de nya medlemsstaterna är dessutom att de utformar och genomför en löpande utvärdering under hela perioden, där de koncentrerar sig på kunskaperna om kapacitetsuppbyggnad, nätverksarbete, integrering av ett jämställdhetsperspektiv, integrering av minoriteter och transnationellt samarbete.

---

⁷ ”Guidelines for systems of monitoring and evaluation for the Human Resources Initiative Equal in the period 2000 – 2006”. GD Sysselsättning och socialpolitik, juli 2000.

På grundval av de utvärderingsresultat som redan föreligger, och senast tre år efter programperiodens slut kommer kommissionen att utföra en slututvärdering i samarbete med medlemsstaterna och förvaltningsmyndigheterna. Slututvärderingen kommer att omfatta användningen av resurser samt stödets effektivitet, verkan och genomslagskraft. Man kommer att dra slutsatser om politiken rörande ekonomisk och social samhörighet och se närmare på de faktorer som bidrar till att genomförandet blir en framgång eller ej och på de uppnådda resultaten, inklusive deras hållbarhet.

11. RIKTLINJER INFÖR DEN ANDRA OMGÅNGEN AV EQUAL

Equal kommer att stödja verksamhet som genomförs av strategiska partnerskap, så kallade utvecklingspartnerskap. I den andra omgången är uppbyggnaden och principerna de samma som i den första omgången. För att läsningen skall underlättas presenteras riktlinjerna i sin helhet och ersätter bestämmelserna i riktlinjerna för den första omgången av Equal, se K(2000)853⁸.

11.1. Urvalsförfarande

- (1) Det ska genomföras ett enda urvalsförfarande för tilldelning av stöd under den andra omgången av Equal. Det kommer att baseras på en ansökan som ett antal organisationer (initiativtagare till utvecklingspartnerskap) lämnar in gemensamt. I ansökan skall följande anges:
  - Vilka partners som skall ingå i utvecklingspartnerskapet från början; vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att alla relevanta berörda parter kan involveras i partnerskapet så länge det består, även och i synnerhet relevanta mindre organisationer; och vilka åtgärder som vidtagits för att förvalta det administrativa och finansiella ansvaret.
  - En motivering till partnerskapets tillblivelse, en diagnos av det problem som skall behandlas och en kort beskrivning av partnerskapets målsättning.
  - En bedömning av relevansen av det berörda problemet och den lösning som skall utprovas, en redogörelse för, hur diskriminering och ojämlikheter kommer att behandlas, och en kort beskrivning av hur resultaten kan vidareförmedlas och omsättas i åtgärder och praxis.
  - Vilka förväntningar det finns på det transnationella samarbetet.
  - En kort beskrivning av vilka aktiviteter som förväntas bli genomförda för att utveckla och testa den innovativa strategin under hela perioden samt en vägledande budget (uppskattning)
  - En detaljerad arbetsplan samt vilken metodik och vilka redskap som kommer att användas för utveckling och ingående av utvecklingspartnerskapsavtalet, inklusive en budget.
- (2) Förfarandet för urval av utvecklingspartnerskap faller inom förvaltningsmyndighetens kompetens. Kommissionen förväntar sig att urvalskriterierna skall avspegla de generella principerna i Equal, och att förvaltningsmyndigheterna säkerställer att det

---

8 Meddelande från kommissionen till medlemsstaterna om fastställande av riktlinjer för gemenskapsinitiativet Equal avseende transnationellt samarbete för att främja nya metoder för att bekämpa diskriminering och skillnader av alla slag på arbetsmarknaden, K(2000) 853 of 14.4.2000.

inte finns någon intressekonflikt i urvalsproceduren. Sökande som avvisas skall få en motivering för avslaget och upplysas om möjligheter att överklaga.

- (3) Programmen genomförs av den utsedda förvaltningsmyndigheten⁹, som kommer att få ansvaret för inbjudan att lämna förslag, urvalsprocedurer och inmatningen i den gemensamma databasen för Equal. Uppgifter rörande utvecklingspartnerskapen ska matas in i databasen före januari 2005, så att alla utvecklingspartnerskap har lika stora chanser att finna transnationella partners och ingå utvecklingspartnerskapsavtal när det ”transnationella fönstret” öppnas.

11.2. Hörnstenar

- (4) När ansökan har godkänts blir utgifterna stödberättigande, och utvecklingspartnerskapen kommer att förväntas kunna lägga hörnstenarna i sina arbetsprogram, och utvecklingspartnerskap.
- (5) Den första hörnstenen (*fas 1*) är etableringen eller konsolideringen av ett hållbart, effektivt utvecklingspartnerskap med tillhörande strategi, inklusive transnationellt samarbete, som skall tillföra ett reellt mervärde. Den tid som kan avsättas till detta, är avhängig av avtalens kvalitet och av hur snabbt de enskilda utvecklingspartnerskapen uppnår enighet med alla partners om utkastet till utvecklingspartnerskapsavtal (se nedan). Utkastet till utvecklingspartnerskapsavtal bör genast sändas till förvaltningsmyndigheterna.
- (6) Utvecklingspartnerskapen skall ha minst en deltagande partner från en annan medlemsstat. Som en generell regel bör samarbete etableras med andra utvecklingspartnerskap i Equal. Ett sådant samarbete kan utsträckas till liknande projekt som får stöd i ett tredjeland och är stödberättigade genom Phare-, Tacis-, Media- eller Cards-programmen.
- (7) Utkastet till avtal om utvecklingspartnerskap dokumenterar att det råder enighet mellan parterna, presenterar deras gemensamma strategi på ett välstrukturerat, kortfattat och sammanhängande sätt och beskriver vilka faktorer som är de viktigaste för att utvecklingspartnerskapet skall bli en framgång. Det skall därför innehålla följande:
  - En diagnos och en bedömning av vilka specifika problem som skall behandlas när det gäller uteslutande från arbetsmarknaden samt diskriminering och ojämlikheter,
  - En analys av berörda parter med kartläggning och diskussion av vilka intressen och förväntningar från enskilda personers, grupper eller organisationers sida som kan påverka eller påverkas av den lösning som skall finnas eller utprövas, och en beskrivning av de relevanta berörda parternas roll i arbetet inom utvecklingspartnerskapet.
  - Upplysningar om mål och om vilken strategi man vill följa för att nå dem, med beaktande av erfarenheter från den första omgången av Equal och andra relevanta åtgärder.
  - En beskrivning av antaganden, risker och flexibilitetskrav för projektet.

---

⁹ Uppgifter om programmen, anslag, förvaltningsmyndigheter och andra strukturer finns på webbplatsen http://europa.eu.int/comm/employment_social/Equal/

- Ett detaljerat arbetsprogram tillsammans med en realistisk budget, båda uppdelade i nationella och transnationella aktiviteter och omkostnader.
  - En precis beskrivning av varje partners roll, inklusive åtgärderna för styrning och ledning av partnerskapet och förvaltning av det ekonomiska stödet, helst med hjälp av ett gemensamt överenskommet system.
  - Ett transnationellt samarbetsavtal som preciserar vilka gemensamma intressen det rör sig om och varför de transnationella aktiviteterna tillför ett mervärde, samt innehåller den transnationella arbetsplanen och budgeten. Varje transnationell partners bidrag och roll, metoderna för beslutsfattande och de organisatoriska arrangemangen för genomförandet av arbetsprogrammet samt metodiken för övervakning och bedömning av gemensamma aktiviteter skall beskrivas. Detta transnationella samarbetsavtal skall framläggas på grundval av den gemensamma modell som finns i handboken om transnationalitet¹⁰, och skall läggas in i den gemensamma databasen ”Transnational internet module” (ETCIM). En utskrift av databasen skall bifogas utkastet till utvecklingspartnerskapsavtal.
  - Metodik och redskap för löpande bedömning av aktiviteter och resultat, inklusive en beskrivning av kontrollerbara indikatorer vilken visar hur målsättningar, output och resultat kommer att mätas och bedömas.
  - Motsvarande metodik och redskap för övervakning och bedömning av gemensamma aktiviteter som ett led i det transnationella samarbetet.
  - Utvecklingspartnerskapets, och även dess transnationella partners, åtagande om att ingå ett samarbete om mainstreaming på nationell och europeisk nivå.
  - Strategi och redskap för genomförandet av jämställdhetsaspekten.
- (8) Det skall dessutom framgå av utkastet till utvecklingspartnerskapsavtal att utvecklingspartnerskapet uppfyller följande villkor:
- Finansiell hållbarhet: Den nödvändiga samfinansieringen finns.
  - Öppenhet: Offentlig tillgång till de uppnådda resultaten (produkter, redskap, metoder osv.).
  - Kapacitetsbyggande och delaktighet: Utvecklingspartnerskapet skall ha den nödvändiga kapaciteten för att mobilisera olika aktörer och ge dem möjlighet att ingå i ett effektivt samarbete om den gemensamma strategin. Särskild vikt kommer att läggas vid åtgärder som skall säkerställa att alla relevanta aktörer t.ex. offentliga myndigheter, arbetsförmedlingen, icke-statliga organisationer, näringslivet (särskilt små och medelstora företag), och arbetsmarknadens parter kan involveras i partnerskapet under den tid det består. Utvecklingspartnerskapet skall visa att alla partners har tagit full del i planläggningen och tillblivelsen av utvecklingspartnerskapsavtalet.
  - Inlärningskultur: Kapaciteten och den positiva inställningen till att lära av andra och till aktivt samarbete i nätverk, spridning och mainstreaming aktiviteter på både nationell och europeisk nivå.

---

10 http://europa.eu.int/comm/employment_social/Equal/index.cfm?file=listdoc.cfm&nav_id_menu=10038&lang_id=6

- (9) Utvecklingspartnerskapets arbetsprogram löper normalt under upp till tre år.
- (10) Förvaltningsmyndigheterna bör hjälpa utvecklingspartnerskapen så att de kan ingå avtal om utvecklingspartnerskap så snabbt som möjligt. Om inget utkast till avtal om utvecklingspartnerskap läggs fram kommer utvecklingspartnerskapet att väljas bort bort, och det kommer därefter inte längre kunna få ersättning för stödberättigade kostnader.
- (11) Efter mottagandet av utkastet till utvecklingspartnerskapsavtal bekräftar förvaltningsmyndigheterna normalt inom åtta veckor det förste urvalet av utvecklingspartnerskap, inklusive den fleråriga budgeten för genomförandet av arbetsprogrammet (*fas 2*).
- (12) Påföljande hörnstenar berör en översyn av genomförandet av arbetsprogrammet enligt beskrivningen i utvecklingspartnerskapsavtalet. Om bristande genomförande av aktiviteter får ekonomiska konsekvenser kan förvaltningsmyndigheterna justera budgeten i förhållande därtill. Sådana översyner genomförs regelbundet, minst var tolfte månad.

11.3. Transnationellt samarbete

- (13) Utvecklingspartnerskapen kommer att delta i transnationellt samarbete genom
  - genomförandet av den det transnationella samarbetsavtalet,
  - deltagande i och bidrag till nationella och europeiska tematiska nätverk, arbetsgrupper, arrangemang, seminarier och konferenser som är ett led i Equal-programmet,
  - deltagandekostnader (resa och uppehälle) betraktas i detta sammanhang som stödberättigande och skall täckas genom utvecklingspartnerskapets budget (*fas 2*).
- (14) Förvaltningsmyndigheterna kommer att delta i det transnationella samarbetet genom
  - sin roll som ledande medlemsstat för tematiska grupper,
  - deltagande i och bidrag till nationella och europeiska tematiska nätverk, arbetsgrupper, arrangemang, seminarier och konferenser som är ett led i Equal-programmet.
- (15) Förvaltningsmyndigheterna skall använda sin egen budget för tekniskt stöd vid finansieringen av såväl sin roll som ledande medlemsstat som för organisationen av arbetsgrupper, arrangemang, seminarier och konferenser som är ett led i Equal.

11.4. Mainstreaming

- (16) Medlemsstaterna skall utarbeta en mainstreamingstrategi och ange målsättningar, åtgärder och resurser, inklusive nätverk, som kan främja mainstreaminginsatsen på lokal, regional, nationell och europeisk nivå. Dessa åtgärder skall syfta till att
  - klargöra de faktorer, som leder till ojämlikhet och diskriminering, och övervaka och analysera utvecklingspartnerskapets faktiska och potentiella inverkan på de politiska prioriteringarna och på de olika orsakerna till diskriminering och ojämlikheter i anslutning till arbetslivet.

- kartlägga och bedöma de faktorer som leder till goda lösningar och jämföra resultat,
  - sprida goda lösningar från utvecklingspartnerskapen.
- (17) För att främja mainstreaming av nyskapande metoder (*fas 3*), och efter att ha mottagit ett förslag från ett utvecklingspartnerskap som agerar antingen ensamt eller i en grupp, eller från särskilda konsortier bestående av partners i utvecklingspartnerskap, informationsförmedlare och experter, kan förvaltningsmyndigheter ge kompletterande finansiellt stöd för att bedöma, presentera och främja de bevis på , goda lösningar på nationell och europeisk nivå som producerats, inklusive
- erkännande av de nyskapande idéerna,
  - benchmarking av nyskapande metoder i jämförelse med existerande tillvägagångssätt på nationell nivå och i andra medlemsstater,
  - spridning av de nyskapande metoderna till andra aktörer, som berörs av diskriminationen i fråga,
  - demonstration och överföring av goda lösningar, inklusive mentorsverksamhet,
  - integration av erfarenheter och kunskaper som hämtats utanför Equal.
- (18) Förvaltningsmyndigheterna kan också ge stöd till kompletterande mainstreamingaktiviteter (*fas 3*) som utvecklingspartnerskap genomför som ett led i samarbetet inom de europeiska tematiska grupperna.

12. FINANSIERING

12.1. Stödberättigande verksamhet

- (19) Socialfondens normala regler för stödberättigande skall tillämpas (jfr. artikel 3 i ESF-förordningen). Equal-initiativet kan dock, för att uppnå största möjliga effektivitet i de planerade aktiviteterna, ge stöd till åtgärder som normalt är stödberättigande enligt reglerna för EFRU, EUGFL-Garantisektionen, eller FIUF (artikel 21.2) i förordning (EG) nr 1260/1999).
- (20) De satsar för gemenskapens deltagande som anges i artikel 29 i förordning (EG) nr 1260/1999 skall tillämpas. Mot bakgrund av de använda metodernas nyskapande art rekommenderas en systematisk användning av de tak som anges i förordningen.
- (21) Reglerna för när stöd kan delas ut från strukturfonderna finns i förordning (EG) nr. 1685/2000, ändrad genom förordning (EG) nr 1145/2003¹¹. I enlighet med förordning (EG) nr 1260/1999 är de slutliga mottagarna i Equal-initiativet utvecklingspartnerskapen. Medlemsstaternas och utvecklingspartnerskapens uppmärksamhet bör därför riktas mot reglerna i förordning (EG) nr 1145/2003, och särskilt mot regel nr 1, *Faktiskt betalda utgifter*, och regel nr. 12 *Utgifter som berättigar till bidrag på grundval av var insatsen sker*.

---

11 Kommissionens förordning (EG) nr 1145/2003 av den 27 juni 2003, EUT L 160, 28.6.2003.

- (22) Kommissionen förväntar sig att tillräckliga resurser ställs till förfogande, så att utvecklingspartnerskapen kan etablera ett välfungerande nationellt och transnationellt samarbete. I detta sammanhang räknas utgifter för resor och uppehälle som stödberättigande utgifter.
- (23) Medlemsstaterna skall kontrollera om utvecklingspartnerskapens aktiviteter är i överensstämmelse med fördragets bestämmelser, särskilt reglerna för offentlig upphandling och bestämmelserna om statsstöd, och om nödvändigt anmäla dem enligt bestämmelserna i artikel 88.3.

12.2. Tekniskt stöd

- (24) Det finns möjlighet att få tekniskt stöd till genomförandet av Equal. Tekniskt stöd kan ges innan utvecklingspartnerskapsaktiviteterna inleds.
- (25) Tekniskt stöd på upp till 5 % av det totala ESF-bidraget är tillgängligt för stöd till
- utgifter för förberedelse, urval, bedömning och övervakning av stödet och aktiviteterna (undantagna är dock utgifter för anskaffande och installation av datorbaserade system för ledning, övervakning och utvärdering),
  - utgifter för möten i övervakningskommittéer och underkommittéer när det gäller genomförandet av stödet. Utgifterna kan också inkludera kostnader för experter och andra deltagare i dessa kommittéer, även deltagare från länder utanför EU, om ordföranden i en sådan kommitté betraktar deras närvaro som väsentlig för att stödet skall kunna genomföras effektivt,
  - utgifter i samband med revision och kontroll på stället av aktiviteter.
- (26) Följande andra aktioner kan samfinansieras som tekniskt stöd och är inte är underställda taket på 5 %:
- Undersökningar, seminarier, informationsverksamhet samt insamling, redigering och förmedling av erfarenheter och resultat.
  - Stöd till tematiska nätverk, spridningsverksamhet och etablering av instrument för att säkerställa politikens genomslagskraft.
  - Samarbete i europeiska nätverk och spridning av all relevant information till de andra medlemsstaterna och kommissionen.
  - Utvärdering.
  - Anskaffande och installation av datorbaserade system för ledning, övervakning och utvärdering.
- (27) Utgifter till tjänstemäns eller andra offentligt anställdas lön i samband med genomförande av sådana aktiviteter är inte stödberättigande. Storleken på ESF:s bidrag är när det gäller tekniskt stöd underlagt de tak som anges i artikel 29.3 förordning (EG) nr 1260/1999.
- (28) Om Equal-initiativet skall lyckas måste medlemsstaterna och kommissionen samarbeta på många områden: insamling och behandling av information om

utvecklingspartnerskap, upprättande av databaser, ledning av den tematiska undersökningsprocessen, organisation av seminarier, offentliggörande av resultat osv. Ett antal specifika uppgifter, som inte kan utföras utan stöd på EU-nivå, kommer efter upphandling att tilldelas externa tjänsteleverantörer på kommissionens initiativ och under dess uppsyn. Utförandet av dessa uppgifter skall finansieras med 100 % av de totala kostnaderna. Ett vägledande belopp på högst 2 % av ESF:s samlade deltagande kan användas till finansiering av aktiviteter som genomförs på kommissionens initiativ.

(29) Utvärdering av Equals verkningar är av stor betydelse och kommer att genomföras på alla tre aktionsnivåer enligt följande:

- Alla utvecklingspartnerskap kommer att uppmanas att framlägga kontrollerbar dokumentation över sina resultat, så dessa kan användas som grundval för jämförelser.
- Alla medlemsstater skall företa en självständig utvärdering på nationell nivå och förelägga en (uppdaterad) halvtidsöversyn 2005. Utvärderingen av Equal skall avspegla programmets experimentella vinkel, och det är därför inte tillräckligt att undersöka traditionella utvärderingsaspekter såsom relevans, effektivitet, genomslagskraft, användbarhet och hållbarhet; utan man måste också fokusera på processerna, stödstrukturerna och genomförandemetoderna.
- På EU-nivå kommer kommissionen att inrätta ett utvärderingssystem, som på grundval av medlemsstaternas bidrag i de nationala handlingsplaner skall värdera hur Equal påverkar den europeiska sysselsättningsstrategin, den sociala integrationsprocessen och andra politiska åtgärder och program inom EU.